

АРЫЕНЦІРЫ ДЗЕЯННЯ

Як паведамлялася ў пераэднім нумары нашай газеты, 11 студзеня адбылося пасяджэнне Вучонага савета, на якім па дакладу прарэктара па навуковай рабоце прафесара М. В. Навучыцеля абмеркаваны вынікі навукова-даследчай работы і падрыхтоўкі навукова-педагагічных кадраў у ГДУ за 1978 год.

У дакладзе і выступленнях членаў Вучонага савета падкрэслівалася, што калектыву ўніверсітэта, разгарнуўшы сацыялістычнае спаборніцтва па дастойнай сустрэчы 60-годдзя БССР і Кампартыі Беларусі, дасягнуў пэўных поспехаў ў развіцці навукова-даследчай работы і падрыхтоўцы навукова-педагагічных кадраў.

Летась ГДУ з'явіўся саўкандануітам 15 рэспубліканскіх праграм (3 — па Дзяржплану БССР і 12 — па АН БССР), у рамках якіх распрацоўвалася 18 дзяржбюджетных тэм з 49, 16 дзяржбюджетных тэм, уключаных у план важнейшых работ у галіне прыродазнаўчых і грамадскіх навук, і 3 дзяржбюджетныя тэмы выконваліся па каардынацыйных планах Міністэрстваў асветы БССР і БССР і Мінвуза БССР.

Умацаваліся сувязі з вытворчымі і навуковымі ўстановамі. Упершыню фізічным факультэтам было створана вучэбна-навукова-вытворчае аб'яднанне.

Найбольш высокая ўзроўню наардынацый тэматыкі дасягнулі біялагічны і фізічны факультэты. Пяць кафедраў апошняга з іх адкрылі або вядуць падрыхтоўку да адкрыцця сваіх філіялаў у навуковых установах і на прамысловых прадпрыемствах.

Аб'ём выконваемых гаспадарчых работ за справаздачны год дасягнуў 1166,3 тысячы рублёў. У навукова-даследчай рабоце прымала ўдзел 535 навукова-педагагічных работнікаў, у тым ліку 19 дактароў і 173 кандыдатаў навук.

Павысілася выніковасць навуковых даследаванняў, асабліва на кафедрах алгебры і геаметрыі, оптыкі, фізічнай мегралогіі, філасофіі, палітэканоміі, беларускай літаратуры, педагогікі і псіхалогіі.

Вынікі важнейшых навуковых даследаванняў апублікаваны ў 12 манаграфіяў і кнігах, аўтарамі якіх з'яўляюцца прафесары Л. А. Шаматкоў, М. В. Навучыцель, М. І. Рубоў, В. П. Рвачоў, дацэнты Л. І. Надзеля, Д. В. Прудкая, В. П. Стаўроў, П. Д. Верашчэгіна, кандыдаты навук А. А. Афонін, М. В. Максіменка, М. В. Кухараў, М. Ф. Гуліцкі, старшы выкладчык Н. К. Глыбін.

Падданы 32 заяўкі на вынаходствы і ўжо атрымана 8 станоўчых рашэнняў на выдачу аўтарскіх пасведчанняў. У ліку найбольш актыўных вынаходнікаў можна назваць кандыдатаў навук В. П. Стаўрова, М. У. Акулча, В. А. Балакіна, У. Я. Мацюшэнка.

За мінулы год укаранёна ў вытворчасць 16 закончаных навуковых распрацовак з эканамічным эфэнтам 1410 тыс. руб., што складае 1 руб. 12 кап. на кожны рубель затрат на навуку.

Сярод укаранёных распрацовак варты адзначыць такія, як метадыка разліку характарыстык фільтрацыйнага патоку ў сістэме свідравін трэшчынаватата пласту (кафедра вышэйшай матэматыкі), комплекс мерапрыемстваў па ўкараненню рацыянальных рэжымаў працы і адпачынку рабочых (кафедра эканоміі і працы), мерапрыемствы па развіцці калектывных форм арганізацыі працы (кафедра палітэканоміі), метады перадападатчай апрацоўкі

(Заканчэнне на 3-й стар.).

ГОМЕЛЬСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, КАМИТЕТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНИВЕРСИТЕТА

№ 3 (320)

Субота, 20 студзеня 1979 года.

Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень

Цана 2 кап.

СЕСІЯ — ЭКЗАМЕНАТАР СТРОГІ

У вучэбную частку ўніверсітэта кожны дзень паступаюць звесткі з факультэтаў аб ходзе экзаменацыйнай сесіі. Здадзены пакуль што першыя экзамены, але па выстаўленых адзнаках ужо можна зрабіць некаторыя вывады. Радуюць поспехі адных акадэмічных груп, засмучаюць другіх. Які дзіўна, пераважна большасць незадавальняючых і пасрэдных адзнак атрымана студэнтамі па грамадскіх дысцыплінах.

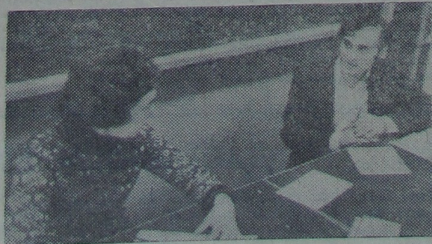
Як паведамілі рэдакцыі газеты ў вучэбным аддзеле, па выніках першых экзаменаў, якія здадзены на гісторыка-філалагічным, фізічным факультэтах, на факультэце фізічнага выхавання, выдатных адзнак больш на фізічным факультэце — 29,2 працэнта, на гістфіле і факультэце фізвыхавання адпаведна 25,2 і 21,2 працэнта. Па колькасці «харашыстаў» на першым месцы гісторыка-філалагічны факультэт (59,7 працэнта), затым ідуць фізфак і факультэт фізічнага выхавання — 50,7 і 37 працэнтаў. Пасрэднымі і незадавальняючымі адзнакі пераважаюць у студэнтаў факультэта фізвыхавання. Яны складоўце адпаведна 25,9 і 5,5 працэнта. Прычынай такога становішча, як гаворыць дэкан факультэта фізвыхавання У. М. Зайцаў, з'яўляецца вельмі дрэнная падрыхтоўка да экзаменаў студэнтаў-трэшкаў і курснікаў, і наогул, яны кожную сесію здаюць з пераважнай колькасцю троек і незадавальняючых адзнак, тым самым цягнуць факультэт назад. Не вызначаюцца яны сваёй узорнай дысцыплінай, сістэматычным наведваннем лекцый і практычных заняткаў. Слаба пастаўлена тут і выхавачая работа куратарамі курса І. П. Волкавым і Б. А. Царыкавым. Адсюль і такія некрасамуюныя вынікі. Толькі пасля здачы аднаго экзамена па палітэканоміі, які прымаў дацэнт В. П. Галеў, паспяхова вас на трэцім курсе складалі толькі 84,9 працэнта. Пачатак, як бачна, не абнадзейваючы. А наперадзе — яшчэ тры экзамены. Зразумела, што з такімі адносінамі да вучобы спадзяванца на лепшае няма падстаў. Зусім іншае становішча ў

Здаваць першую ў студэнцкім жыцці экзаменацыйную сесію не вельмі проста. Першакурснікі пераканаліся ў гэтым. Якой бы грунтоўна ні была падрыхтоўка да экзамена, але хваляванне усё ж барэ верх, іншы раз першакладзе сканцэнтравалі свае думкі. Тады на дапамогу прыходзіць выкладчыкі. У стварэнай імі добраазычлай атмасферы першакурснікі пераадоўвае хваляванне і дае вычарпальныя адказы на ўсе пытанні білета.

НА ЗДЫМКУ: дацэнт Т. І. Язэпава прымае экзамен на гісторыі КПСС у студэнткі групы БР-12 Е. Лявончанка, адказ якой быў адцен выскім балам.

першакурснікаў факультэта фізвыхавання. Яны добра здалі экзамены па гісторыі КПСС і анатоміі. Паспяховаць па даных прадметах складала 93,9 і 95,6 працэнта. Асабліва прыемна тое, што прыклад таварышам у вучобе паказваюць студэнты, якія маюць выдатныя і спартыўныя поспехі. Толькі добрыя і выдатныя адзнакі атрымалі С. Гусак, У. Кандраченка, староста акадэмічнай групы А. Фаецістаў, сябраваны прызёр першых ступеня свету па веславанню А. Фомчанка, член зборнай каманды ВССР па веславанню І. Барэйша і інш.

Свой старт зімовая экзаменацыйная сесія ўзяла ў нашым ўніверсітэце на эканамічным факультэце. Тут студэнты ўжо здалі па дватры экзамены. На гэтым тыдні дзюакурскімі трымаў экзамен па асновах фізіялогіі працы. Прыклад для сваіх таварышаў па вучобе паказваў староста групы Т-24 Ігар Калыдаў. Экзаменатар дацэнт І. В. Хадалевіч ацаніла яго веды на «выдатна».

Гарачыя дні экзаменацыйнай сесіі наступілі

і для тых, хто вучыцца ў нашым ўніверсітэце на вячэрнім аддзяленні. Правадаць і адначасова набываць вышэйшую адукацыю — нялёгка. Тым больш прыемна, што многія студэнты падрыхтаваліся да экзаменаў надзейна і радуюць выкладчыкаў трыяльмі ведамі. Добрую адзнаку па малекулярнай фізіцы студэнтцы гр. Ф-21 Л. Баравік паставіў у залкоўку экзаменатар У. Я. Мацюшэнка.

АБМЕРКАВАЛІ КАМУНІСТЫ

У кожным калектыве цяпер жывуць з заклапочанасцю аб узорнай падрыхтоўцы да прадстаўчых выбараў у Вярхоўны Савет СССР. Асабліваю адказнасць адчуваюць перад сабой камуністы, усе байцы ідэалагічнага фронту. Не выпадкова на чарговы адкрыты партыйны сход матэматычнага факультэта, які адбыўся 17 студзеня, першым на пародак дня было вынесена пытанне «Аб прапагандысцкай і агітацыйна-масавай рабоце ў перыяд падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Савет СССР», з дакладам па якому выступіла член партбюро А. П. Смоліна. Падкрэсліўшы асабліва прадстаўчых выбараў у вышэйшы кіруючы орган нашай сацыялістычнай краіны, якія будучы праводзіцца на аснове новай Канстытуцыі СССР, дакладчыца гаварыла аб той ролі, якую павінны адыграць у гэтай важнай дзяржаўнай і палітычнай кампаніі камуністы і ўсе выкладчыкі матэматычнага факультэта.

НА АГІТПУНКЦЕ

У гэтыя дні актыўнай падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Савет СССР агітпункт, што размяшчаецца ў вучэбным корпусе № 2, стаў цэнтрам масава-палітычнай работы ў нашым ўніверсітэце.

Найдаўна была праведзена гутарка з выбарчыкамі на тэму «Дэмакратызм савецкай выбарчай сістэмы», а агітатары прынялі ўдзел у гарадскім семінары прапагандыстаў, прысвечаным выбарам у Вярхоўны Савет СССР.

Добра сумленна адносяцца да сваіх абавязкаў агітатары А. А. Шатуноў, П. Д. Петрашэнка, В. І. Драбышэўскі, Т. П. Жалонкіна і іншыя. Яны склаў спісы выбарчыкаў на ўчастках, азнаёмілі іх з Законам СССР аб выбарах у Вярхоўны Савет СССР.

ВЫДАДЗЕНА ДА ВЫБАРАЎ

«Закон аб выбарах у Вярхоўны Савет СССР», плакат з тэкстам гэтага закона, зборнік з тэкстамі Канстытуцыі СССР і Канстытуцыі саюзных рэспублік — у ліку выданняў, якія выйшлі масавым тыражом у выдавецтве «Юрыдычная літаратура».

Выбарам у вышэйшы орган дзяржаўнай улады краіны прысвечана таксама некалькі серыі навукова-папулярных кніг. У іх раскрытаваецца значэнне новага Закона аб выбарах у Вярхоўны Савет СССР, раслуточаюцца важнейшыя палажэнні і прыпыншы Канстытуцыі СССР, аналізуюцца становішчы, развіццё і ўдасканаленне законодаўства аб вышэйшых і мясцовых органах улады, асвятляюцца пытанні прававога становішча грамадзян пры сацыялізме.

Партыйнае жыццё

ДЛЯ ЎЗДЫМУ НА НОВЫЯ СТУПЕНІ

ІІ ЯДАУНА на адкрытым партыйным сходзе, на парадку дня якога стаяла пытанне «Навукова-даследчая работа на факультэце ў святле Пастанова ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР ад 6 красавіка 1978 года «Аб павышэнні эфектыўнасці навукова-даследчай работы ў вышэйшых навучальных установах» камуністы фізічнага факультэта падрабязна абмеркавалі становішча спраў і задачы на наступныя два гады дзесятай пяцігодкі.

У дакладзе начальніка НДС універсітэта камуніста М. І. Твардоўскага і садакладзе намесніка дэкана факультэта на НДР І. М. Мельнічэнка адзначалася, што калектыву фізічнага факультэта выканаў значную работу па канцэнтрацыі намагаючы навукова-педагагічных работнікаў і матэрыяльных сродкаў на важнейшых для навукі і народнай гаспадаркі напрамках. З 9 дзяржабоджэтных навукова-даследчых работ, якія выконваюцца на факультэце, чатыры з'яўляюцца асоб-

нымі часткамі праграм і столькі ж работ уключана ў план важнейшых работ рэспублікі. У вялікім аб'ёме і на высокім узроўні праводзіцца на факультэце даследаванні па гаспадарчых і навуковым установам і прамысловым прадпрыемствам. У мінулым годзе выконваліся 22 тэмы на суму звыш 670 тысяч рублёў, прычым 12 тэм распрацоўваліся для патрэб нашай рэспублікі і 10 — па заказах прадпрыемстваў і іншых рэспублік. На базе развіцця навуковых даследаванняў пастаянна ўдас-

каналваецца вучэбны працэс. У дакладах і выступленнях камуністаў факультэта была дэдазена прынцыповая ацэнка якасця маючым месца недахопам у арганізацыі навукова-даследчай работы. Адзначалася недастатковае выкарыстанне навуковага і інжынерна-тэхнічнага персаналу НДС у вучэбна-навуковым працэсе. Некаторыя кафедры не працягваюць належных клопатаў аб дакументальным пацярджэнні фактаў выкарыстання вынікаў даследаванняў на практыцы, у выніку чаго з 29 гаспадарчых тэм,

выкананых на факультэце за 1976—78 гг. пацярджэныя ўкараненне маюць толькі 15. На партыйным сходзе з крытычнай недахопаў і прапалавамі па палітычна арганізацыі навукова-даследчай работы на факультэце, павышэння эфектыўнасці яе выкарыстання ў народнай гаспадарцы выступілі рэктар універсітэта прафесар В. В. Бокуць, загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі М. В. Максіменка, дэкан факультэта У. Я. Мацкоўска і іншыя.

Сход прыняў пастанову, накіраваную на далейшае палітычнае навукова-даследчай работы.

У. ШКОЛДЗІН, сакратар партбюро фізічнага факультэта.

Да выбараў у Вярхоўны Савет СССР

КАНСТЫТУЦЫЯ САПРАЎДНАГА НАРОДАЎЛАДДЗЯ

Адной з найвялікшых заваяў Савецкай улады з'явілася стварэнне самай справядливой арганізацыі грамадства, пры якой большасць насельніцтва атрымала, як пісаў У. І. Ленін «такую фактычную магчымасць карыстацца дэмакратычнымі правамі і свабодамі, якой ніколі не было, нават прыблізна, у самых лепшых і дэмакратычных буржуазных рэспубліках».

Замцаванне сапраўднага народаўладдзя знайшло адлюстраванне ў Канстытуцыі РСФСР 1918 года, Канстытуцыі СССР 1924 і 1936 гадоў, у Канстытуцыях БССР 1919, 1927 і 1937 гг. Усе гэтыя канстытуцыйныя акты абзначалі агульныя, знамянальныя вяхі ў развоўным пераўтварэнні глыбінных пластоў народнага жыцця на аснове ўсталявання і перамогі сацыялістычных грамадскіх адносін.

З поўнай і канчатковай перамогай сацыялізму ў СССР Саветы з органа дыктатуры пралетарыята пераўтварыліся ў орган улады ўсяго народа, а Савецкая дзяржава — у агульнанародную дзяржаву. Канстытуцыя БССР перш за ўсё з асаблівай сілай падкрэслівае поўнаўладдзе народа, ажыццяўляемае ім праз Саветы народных дэпутатаў, і замацоўвае прынцып дэмакратычнага цэнтралізму ва ўварэнні і дзейнасці органаў народнай улады: выбарнасць усіх органаў дзяржаўнай улады знізу ўверх, падпарадкаванасць іх народу, аавязковасць раённай вышэйшых органаў для ніжэйшых, спалучэнне адзінага кіравання з ініцыятывай і творчай актыўнасцю на месцах, з адказнасцю кожнага дзяржаўнага органа і службовай асобы за даручаную справу (арт. 3).

іх галіновых і функцыянальных органах (артыкулы 129, 131), замацаванне за усімі грамадзянамі права ўносіць у дзяржаўныя органы і грамадскія арганізацыі прапановы і ўскрываць недахопы ў іх рабоце (арт. 47). Такім чынам, Канстытуцый выконваецца ленинскі завет аб тым, каб «сапраўды пагалоўна насельніцтва вучылася кіраваць і пачынала кіраваць» (У. І. Ленін, ПЗТ, т. 36, с. 203).

У сувязі з гэтым вялікае значэнне таксама набываюць артыкулы 5, 97 і 102 Канстытуцыі, якімі прадугледжваецца вынісенне на ўсенароднае амеркаванне або на ўсенароднае галасаванне (рэферэндум) найбольш важных пытанняў дзяржаўнага жыцця і праектаў законаў. Прыцягненне ўсіх грамадзян рэспублікі да важнейшых стадыі заканадаўчага працэсу — амеркавання і прыняцця законаў — з'яўляецца важнейшым фактарам далейшага расшырэння сацыялістычнай дэмакратыі.

Вялікая увага ў новай Канстытуцыі БССР удзяляецца грамадскім арганізацыям і працоўным калектывам, якія закліканы ўдзельнічаць у амеркаванні і раённы грамадскіх і дзяржаўных спраў. «У працоўным калектыве, — адзначаў Л. І. Брэжнёў, — у рабоце яго партыйнай, прафсаюзнай, камсамольскай арганізацыі адлюстравваецца ўсё жыццё грамадства — і эканамічнае, і палітычнае, і духоўнае. Па сутнасці справы, гэта — пярвічная ячэйка ўсяго нашага не толькі гаспадарчага, але і палітычнага арганізма. (Брэжнёў Л. І. Ленінскім курсам, т. 6, М., 1978, с. 520). Канстытуцыйнае рэгуляванне ўдзелу грамадскіх арганізацыяў і працоўных калектываў у кіраванні дзяржаўнымі справамі мае не толькі практычнае значэнне, але і з'яўляецца тэарэтычнай перадувіччай для далейшай распрацоўкі вучэння аб адміранні дзяржавы і фарміраванні грамадскага камуністычнага самакіравання.

Вышэйшая мэта савецкай агульнанароднай дзяржавы — пабудова ояскласавага камуністычнага грамадства, у якім атрымае развіццё грамадскае камуністычнае самакіраванне. Няма сумнення ў тым, што Саветы народных дэпутатаў пад кіраўніцтвам КПСС мабілізуюць савецкі народ на дасягненне гэтай вялікай мэты. Новая Канстытуцыя СССР, Канстытуцыя ўсіх саюзных рэспублік, у тым ліку і Канстытуцыя БССР, якія з'яўляюцца далейшым крокам у развіцці сацыялістычнай дэмакратыі, ярка сведчаць аб тым, што ідэя Вільяма Кастрычніка, запаветы вялікага Леніна паспяхова ажыццяўляюцца.

Г. ЕУДАКІМЕНКА, загадчык кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі, дацэнт.

ВУЧОНЫЯ — КАРЫСНЫЯ ВІТВОРЧАСЦІ КАНТАКТЫ

Вось ужо некалькі гадоў выкладчыкі кафедры эканомікі працы нашага ўніверсітэта падтрымліваюць цесныя дзелавыя кантакты з работнікамі эканамічных службаў і прадпрыемстваў г. Гомеля. Яны заклочаюць паміж сабой «Дагаворы аб супрацоўніцтве», у якіх улічваюцца ўзаемныя інтарэсы абодвух бакоў у навукова-даследчай рабоце па арганізацыі і эканоміцы працы. За сем гадоў плённага супрацоўніцтва кафедрай выканана гаспадарчых работ на суму 135 тысяч рублёў, а па матэрыялах даследаванняў за 19/6—1978 гг. распрацаваны і ўкаранены ў вытворчасць метадычныя рэкамэндацыі па прагназаванню вытворчасці працы; па аналізу, прагназаванню і планаванню вытворчасці працы; па выкарыстанню эканоміка-матэрыяльных метадаў у аналізе і прагназаванні працоўных паказчыкаў; па аналізу выкарыстання асноўных фондаў і вытворчых магучасцяў ліцэйнай вытворчасці; па прымяненню матэматычных метадаў у даследаванні навуковай арганізацыі працы рабочых; метады прагназавання і планавання вытворчасці працы.

Агульны аб'ём метадычных рэкамэндацый складае больш 15 друкаваных аркушаў. У іх распрацоўцы прымаў ўдзел загадчык кафедры эканомікі працы дацэнт У. Д. Аршчанка, дацэнт І. П. Трапцэўскі і супрацоўнікі эканамічных службаў прадпрыемстваў і арганізацый. Кафедра эканомікі працы дапамагае прад-

прыемствам горада ў вывучэнні выкарыстання рабочага часу прамысловага персаналу, абсталявання, арганізацыі працы работнікаў эканамічных службаў, цыркуляцыі кадраў. У мінулым годзе, у прыватнасці, супрацоўнікамі кафедры прааналізавана цыркуляцыя кадраў па некаторых прадпрыемствах, праведзена анкетнае раванне па арганізацыі працы майстроў і работнікаў эканамічных службаў па пытаннях задавальненасці працы.

На заводзе «Цэнтраліт» студэнты 3-га і 4-га курсаў эканамічнага факультэта праводзілі фотаздымкі па выкарыстанню рабочага часу рабочых і абсталявання. Матэрыялы даследаванняў апрацаваны і выкарыстаны кафедрай у дзяржабоджэтай і гаспадарчых тэматыцы.

На прадпрыемствах, якія заклочылі з кафедрай эканомікі працы дагаворы аб доўгатэрміновым супрацоўніцтве, па прапанаванай супрацоўнікамі завода тэматыцы з лекцыямі выступілі І. П. Трапцэўскі, У. Д. Аршчанка, Э. І. Лізарава, А. В. Сасноў, А. У. Жук.

У сваю чаргу гэтыя прадпрыемствы і арганізацыі прадстаўляюць базу для праходжання перадыпломнай практыкі студэнтамі, стажыроўкі выпускнікоў спецыяльнасці «Эканоміка працы».

В. ТРУХАУ, асістэнт кафедры эканомікі працы, Г. ШЧЭРЫЧ, малодшы навуковы супрацоўнік.

ВЕСТКІ З ПРАКТЫКІ

Група студэнтаў 5-га курса эканамічнага факультэта ГДУ праходзіць перадыпломную практыку на Гомельскім заводзе гандлёва-абсталявання. Гэта Анна Чарнаўска з групы Т-51, Тацыяна Канцава і Ларыса Герасенка з групы Т-52.

Пад кіраўніцтвам начальніка аддзела працы і заробатнай

ДАСТОЙНЫМ БУДЗЕ ПАПАЎНЕННЕ

платы завода Л. С. Чмыхавай практыканты збіраюць фактычны матэрыял па эканоміцы прадпрыемства, аналізуюць і абгульваюць яго для выкарыстання ў сваіх дыпломных работах. Ва ўсіх падраздавленых завода ім аказваецца неабходна дапамога ў падборы матэрыялу. Студэнты не толькі збіраюць даныя для

дыпломнай работы, але і крытычна асэнсуюць іх з пункту гледжання сваёй тэарэтычнай падрыхтоўкі. У гэтым я пераконаўся ў час субядвання з дэлятатамі па пытанню становішча навуковай арганізацыі працы на прадпрыемстве. Адчынаецца, што выкладчыкі кафедры эканомікі працы Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта даюць студэнтам грунтоўную тэарэтычную падрыхтоўку па арганізацыі вытворчасці, а гэта надае ўзвуглым падрыхтоўку ў час субядвання з дэлятатамі па пытанню становішча навуковай арганізацыі працы на прадпрыемстве.

М. ГАНЖУРАУ, старшы інжынер на НАП Гомельскага завода гандлёвага абсталявання.

На здымку: загадчыца агітпункта вучэбнага корпуса № 1 М. В. Гусева (у цэнтры) разам з дзяржаўнымі агітатарамі. Фота В. Шкурко.

НА УНІВЕРСИТЭЦКАЙ СЦЭНЕ

Частымі гасцямі выкладчыкаў, студэнтаў нашага ўніверсітэта бываюць папулярныя артысты. І сустрэча з сапраўдным мастацтвам, якое яны дораць нам, гледцам, пакайце глыбокі след у душы кожнага з нас.

У мінулы панядзелак на сцэне актавай залы ўніверсітэта выступіў саліст Украіны, лаўрэат міжнароднага конкурсу Пётр Топчый. Цікава творчая біяграфія гэтага спевака. П. Топчый быў удзельнікам конкурсу ў Італьянскім горадзе Вероне. Там упершыню за ўсю гісторыю яго правядзення на лепшае выкананне Італьянскіх песень пераможцам стаў украінскі спявак.

На канцэрце Пётр Топчый выканаў творы савецкіх і замежных кампазітараў на французскай, італьянскай, англійскай мовах. Вельмі пранікліва гучалі і украінскія народныя песні.

АРЫЕНЦІРЫ ДЗЕЯННЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

клубнаў будыбы воднымі раст-ворамі янтарнай кіслаты і ма-чавіны (кафедра батанікі і фі-зіялогіі раслін), метадыка скла-дання прагнозных карт пера-тварэння металаў у канцэнтраты (кафедра агульнай геала-гіі).

Узраслі колькасці і якасці паказчыкі вынікаў навукова-даследчай работы студэнтаў. Рознымі формамі НДР ахоплены 91,3 працэнта будучых маладых спецыялістаў, якія навучаюцца спецыяльна. Вынікі НДРС знаходзяць практычнае прымяненне ў народнай гаспадарцы. 61 дыпломная работа (11,1 працэнта) рэкамен-давана да ўкаранення або ўжо ўкаранена ў вытворчасць. 3 255 работ, прадстаўленых на рэспубліканскі агляд-конкурс студэнцкіх навуковых работ па прыродазнаўчых, тэхнічных і гуманітарных навуках у папяр-

эднім навучальным годзе, 26 працэнтаў аднесены да 1-ай ка-тэгорыі, 49,5 — да II-ой і 21,2 працэнта — да III-ей. На Усе-саюзны агляд-конкурс студэнцкіх навуковых работ было ад-праўлена па названых галінах навук 73 даследаванні, адно з якіх адзначана медалём «За лепшую студэнцкую навуковую работу» і прэміяй УСНТТ, ад-но — дыпламам Мінвуза СССР і ЦК ВЛКСМ, адно — дыпла-мам УСНТТ (эканамічны фа-культэт). 48 студэнтаў апублі-кавалі вынікі сваіх даследаван-няў у друку.

Павысіўся якасны ўзровень прафесарска-выкладчыцкага са-ставу. Калі ў 1977 годзе 40,7 працэнта выкладчыкаў мелі вучоны ступені і званні, дык у 1978 — 42,4 працэнта. Усі-мі формамі павышэння квалі-фікацыі летас было ахоплены 21,8 працэнта прафесарска-выкладчыцкага саставу. У мі-нулым годзе шэсць выкладчы-

каў і адзін аспірант абаранілі кандыдацкія дысертацыі і прад-стаўлены да абароны — 15. У мэтавую аспірантуру было на-кіравана 10 выкладчыкаў.

Побач з дасягненнямі ў ар-ганізацыі навукова-даследчай работы і падрыхтоўцы навуко-ва-педагагічных кадраў, як адначасна і маалафектыўна, вы-ступіўшы члені Вучонага са-вета, мелі месца і недахопы. Яшчэ не ўся дзяржбюджэтная тэматыка, выконваемая кафе-драмі, адносіцца да ліку важней-шых (гісторыка-філалагічны факультэт, кафедры замежных моў). Узровень каардынацыі гаспадарчых НДР застаецца ўдзельная вага дробнай тэматы-кі, якая мае лакальнае значен-не і маалафектыўная. Каэфі-цыент эфектыўнасці ў разліку на адзін рубель затрат ад ўка-ранення заканчэных распраца-ваў у вытворчасць застаецца ніжэй сярэдняга паказчыка па Мінвузу БССР.

173 выкладчыкі, у тым ліку 29 кандыдатаў навук, у 1978 годзе не мелі ні адной публіка-цыі (кафедры агульнай фізікі, ВМ і праграмавання, батанікі і фізіялогіі раслін, замежных моў, факультэт фізыхавання).

Высокі працэнт адхіленых заявак на выхадзішчы з-за адсутнасці прадмета на вына-ходзіштва. Застаецца нізкая якасць студэнцкіх навуковых работ, адпраўляемых на агля-ды-конкурсы, многія даследа-ванні атрымалі трэцюю катэ-горыю або наогул былі адхіле-ны (педагагічны, фізічны, фа-культэт фізыхавання).

У прынятай на Вучоным са-веце пастанове рэктарат, фа-культэты, кафедры, лаборато-рыі абавязаны накіраваць на-маганні на выкананне плана ме-рапрыемстваў па рэалізацыі па-становы ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР ад 6 красаві-ка 1978 года «Аб павышэнні эфектыўнасці навукова-даслед-чых работ у ВНУ», пастановы ЦК КПБ і СМ БССР ад 18 жніўня 1978 года, загада Міні-страў СССР і рашэння Калегіі Мінвуза БССР па гэтым жа пытанню.

Факультэтам і кафедрам да 15 красавіка гэтага года сфар-міраваць навуковыя напраткі, праблемы і тэмы дзяржбюджэ-тных даследаванняў на XI пяці-годку, скаардынаваць іх з га-лоўнымі навуковымі ўстановамі краіны з мэтай уключэння ў праграмы па рашэнню важней-

шых праблем у галіне прырода-знаўчых і грамадскіх навук, а таксама ў праграмы па рашэн-ню важнейшых навукова-тэхні-чных і эканамічных праблем.

Да канца пятагаддзя поўнасцю перайсці на праграма-мэты метады планавання навукова-даследчых работ у адрэзнасці з пастановай ЦК КПБ і СМ БССР ад 3 снежня 1976 года «Аб мерах па далейшаму ўд-сканальнаму планаванню на-вукова-даследчых работ і пас-карэнню ўкаранення іх вынікаў у вытворчасць».

Кафедрам, факультэтам, на-вуковому адрэду да 15 люта-га 1979 года ўсебакова выву-чыць ступень удзелу кожнага выкладчыка ў навуковых дас-ледаваннях па тэматычным плану ўніверсітэта 1976—1978 гг. і ўнесці прапановы рэктару аб мэтазгоднасці выкары-стання на выкладчыцкай рабо-це асоб, якія не вядуць навуко-ва-даследчай работы.

У прынятай пастанове праду-мляць і іншыя меры, накі-раваныя на далейшае паліпшэн-не навукова-даследчай работы і падрыхтоўкі навукова-педа-гагічных кадраў у ГДУ.

Да 10-годдзя Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта вырашана прасвецці тэматычныя чытанні, прысвячаныя гэтай да-е прадстаўляць навукова-тэарэ-тычныя канферэнцыі выклад-чыкаў і студэнтаў.

У СТУДЭНЦКІХ ЛАБАРАТОРЫЯХ

Навукова-даследчая работа, удзел у распрацоўцы дзярж-бюджэтных і гаспадарчых тэм у значнай ступені дапамага-юць студэнтам ўніверсітэта паспяхова авалодаць абранай спе-цыяльнасцю, стаць вяршэйшымі ВНУ высокакваліфі-каванымі спецыялістамі.

НА ЗДЫМКУ: студэнт групы Ф-31 фізічнага факультэта Алена Раманова і Генадзь Багдановіч на лабараторных заня-тках па радыёэлектроніцы распрацоўваюць тэму «Даследа-ванне ўзмацняльніка нізкай частаты на транзістахах».

Фота Б. Шкурко.

ІНТЭРНАТ — ТВОЙ ДОМ УЗБАГАЧАЦЬ ВЫХАВАЎЧЫЯ СРОДКІ

Намаганні партыйнай аргані-зацы, прафесарска-выкладчы-цкага саставу ўніверсітэта накі-раваны на выхаванне новага чалавека, які б спалучаў у сабе трывалыя веды, глыбокую ідэй-ную перакананасць, высокую духоўную культуру. Значнае месца ў гэтым плане адводзіцца ідэйна-выхаваўчай рабоце ў інтэрнатах. Кафедры, старшыя куратары, студсаветы аргані-зоўваюць у іх шмат цікавых і карысных мерапрыемстваў.

Аднак хэцацца спыніцца на пытаннях, вырашэнне якіх не-абходна для далейшага паліп-шэння ідэйна-выхаваўчай рабо-ты сярод студэнтаў, якія жы-вучуць у інтэрнатах. Важным мо-мантам з'яўляецца планаванне такой работы. План павінен ут-рымліваць мерапрыемствы, якія будуць рэальна выконва-цца. Ён ні ў якім разе не можа быць фармальнай адпіскай, прасцей кажучы, паперкай для паказу правярочым. Галоўная роля ў складанні скаардынава-нага плана ідэйна-выхаваўчай работы належыць старшаму куратару інтэрната, які павінен спалучыць у адно цэлае план мерапрыемстваў студсавета, кафедр, камсамольскага і праф-саюзага бюро. Выкананне на-мечанага аб'ёму работы ў інтэр-натах неабходна разглядаць на партыйных бюро факультэтаў.

Розны падыход назіраецца і да правядзення «Дзён кафедр» у інтэрнатах. У некаторых вы-падках адначасова з'яўленне большасці выкладчыкаў кафе-дры ў інтэрнатах аб'яўляецца даволі гучна «Дзямі кафедр».

На самой жа справе, наведва-ючы інтэрнаты, многія выклад-чыкі бачаць сваю асноўную задачу толькі ў правярцы сані-тарнага стану пакояў. Атрым-ліваецца такі малюнак: правя-раючых шмат, а арганізатару мерапрыемства — мала. Вы-кладчыкам трэба ісці да сту-дэнтаў не толькі з праверкай, але і з цікавай гутаркай, лек-цыяй і г. д.

З другога боку, наведванне студэнтамі наладжваемых у ін-тэрнатах мерапрыемстваў на-лежыць ад актыўнасці студса-ветаў. На жаль, яны не сталі яшчэ сапраўднымі аргані-самакраванні. На парадку дня стаіць пытанне аб павышэнні роўні студсаветаў у складанні спісаў на ўсленне ў інтэрнат. Гэта дапамагло б ім праўляць належную патрабавальнасць да парушальнікаў парадку. Выпа-лі з поля зроку дэканатаў, парт-ыйных і камсамольскіх бюро факультэтаў фактары мараль-нага стымулявання актыўна-сці студэнтаў. Рэдка сустраеш у святочным загадзе падзяку акт-ывісту інтэрната.

Назіраецца адрыв дэканатаў, партыйных бюро ад ідэйна-вы-хаванчай работы ў інтэрнатах. Усё ўскладзена на старшых ку-ратараў, а сур'ёзнай дапа-могі ім не аказваецца. Шмат-граннасць і аб'ёмнасць выха-ваўчай работы патрабуе прыза-начна старшым куратарам вопытнага выкладчыка. Але так вырашаецца пытанне не на ўсіх факультэтах ўніверсітэта. У інтэрнатах слаба аформ-

лена наглядная агітацыя. Дэ-канатам факультэтаў неабход-на дапамагчы студэнцкаму акт-ыву якасна аформіць стэнды, чырвоныя куткі і г. д.

Не зусім прыгледны від ма-юць і прылягальнасці да інтэрна-тў тэрыторыі. Гэта асабліва недавальна таму, што на бі-лагічным факультэце студэнты займаюцца па спецыялізацыі «прамысловае кветкаводства». Яны б найлепшым чынам зма-лі ўпрыгожыць ўніверсіцкую тэрыторыю, а членам дружы-ны па ахове прыроды, перш чым адпраўляцца ў далёкія рэйды, можна было б знайсці справу побач.

Назіраецца яшчэ адна ціка-вая з'ява — схілянасць адміні-страцыйна-гаспадарчых работ-нікаў інтэрнатаў у першую чаргу да выхаванчай работы, а не да сваёй непасрэднай — гаспадарчай. Сталары есць, а вольны ў пакоях не прыганы да належных размераў, карнізы трымаюцца ледзь-ледзь і г. д.

Як паказвае вопыт, асноўныя цікавыя мерапрыемствы ў ін-тэрнатах наладжваюць кафе-дры. Таму пры падважэнні вы-нікў сацыялістычнага спабор-ніцтва паміж кафедрамі мэта-згодна было б ўлічваць і прав-дзеную работу ў інтэрнатах.

Трэба адначасна недастат-ковую актыўнасць студсаветаў. Яны ж — гаспадары ў сваім доме. І ад іх саміх залежыць, як жыве студэнт, чым запам-няе свой вольны час.

В. ДЗЯДЗІЧКІН, старшыня Савета пры парткоме па рабоце ў інтэрнатах.

70-я гады знамянальных росквітам беларускай савецкай археала-логіі. Гэта праявілася ў наступных ад-метных з'явах: значна па-высілася якасць навуко-вых даследаванняў. Адна за другой у 70-х гадах выходзяць у свет манаграфіі беларускіх археолагаў. Гэта асабліва пры-емны факт, таму што дагэтуль беларуская археалогія была прадстаўлена толькі артыкула-мі і справаздачамі. Выдадзена і даследаванне Л. Д. Пабялы «Славянскія старажытнасці Беларусі» ў трох тамах. Мана-графіі Г. В. Штыхава прысвеча-на старажытнаму Полацку, Я. Г.

РОСКВІТ БЕЛАРУСКАЙ АРХЕАЛОГІІ

Звяругі — Ваўкавыску, П. Ф. Лысенкі — гарадам Тураўшчы-ны, А. Р. Мітрафанав — жа-лезнаму веку паўночнай часткі Беларусі, У. Ф. Ісаенкі — в-вучэнню неадліжных плямёнаў на тэрыторыі Беларусі, дзве манаграфіі М. А. Тчакова — абаронным збудаванням Бела-русі.

Актыўна вядзецца падрых-тоўка да абароны доктарскіх дысертацый. Першым доктарам гістарычных навук сярод бела-рускіх археолагаў стаў загад-чык сектара археалогіі Інсты-тута гісторыі АН БССР Л. Д. Побаля, добрыя перспектывы

на абарону доктарскіх дысерта-цый ёсць у Г. В. Штыхава, У. Ф. Ісаенкі, Я. Г. Звяругі, М. А. Тчакова і іншых.

Другой адметнай з'явай мо-жна лічыць рост колькасці бела-рускіх археолагаў. У апошнія гады рады археалогіі палюбі-ліся такімі маладымі здольны-мі даследчыкамі, як В. С. Вяр-гей, В. Л. Ліпніцкая, Ю. А. Зяян, М. І. Лашанкоў, У. П. Ксянюк, Л. У. Дучыч.

З ростам колькасці археала-гаў цесна звязаны і такі пра-цэс, як выхад археалагічнай навукі за межы сталіцы Бела-русі. Цяпер навуковыя даследа-

ванні вядуцца не толькі ў Мн-ску, але і ў абласных цэнтрах: Магілёве, Гродна, Гомелі.

Асабліва плённа развіваецца археалогія ў г. Магілёве. Вы-кладчык археалогіі Магілёўска-га педінстытута В. Ф. Капычын паспяхова вядзе даследаванні па каменнаму веку на тэрыто-рыі Беларусі, Я. Р. Рыер вы-вучае вёскі эпохі Кілеўскай Ру-сі. Вышукнікі гэтага ж інсты-тута В. Ліпніцкая і У. Ксяню-зоў займаюцца ў аспірантуру Інстытута гісторыі АН БССР

Сярод гомельскіх археолагаў трэба адзначыць выкладчыка нашага ўніверсітэта В. І. Сычо-

ва, які не толькі праводзіць па-пярковыя археалагічныя дасле-даванні, але і вядзе значную работу па прапагандзе помнікаў гісторыі і культуры.

Усе даследаванні беларускіх археолагаў вядуцца ў каарды-нацыі з Інстытутам археалогіі АН СССР на чале з акадэмікам Б. А. Рыбаковым.

Рост колькасці археолагаў, павышэнне якасці даследаван-няў, пастаянная ўвага, якую аказваюць археалогіі партый-ныя і савецкія органы, нада-ючы упэўненасць, што ў неда-лёкім будучым на базе сектара археалогіі будзе створаны Ін-стытут археалогіі ў складзе Акадэміі навук БССР.

У ВАГАМІЛНІКАХ, асістэнт кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі.

Студэнты біялагічнага факультэта актыўна ўдзельнічаюць у выкананні дзяржаўна-бюджэтных і гаспадарчых тэм.
НА ЗДЫМКУ: Наталля Міхеєва з групы Б-42 над распрацоўкай разлікаў па прасекту Чэрвенскай паліўнічай гаспадаркі.
Фота Б. Шкурко.

Нататкі з фальклорнай практыкі

У ПЕСНІ — ДУША НАРОДА

Непадалёку ад старажытнага Турава, сярод лясоў раскінулася палеская вёска Тонеж, дзе мінулым летам студэнты-другакурснікі аддзялення беларускай і рускай мовы і літаратуры праходзілі фальклорную практыку. Вёска як вёска: лес адразу ж за агародамі, журавы праз кожныя трыста метраў, ціхія вуліцы. Толькі жыўць тут людзі асабліва: вельмі любяць народныя песні. Самі ж тонежцы кажуць, што яны нараджаюцца з песняй і паміраюць з ёй.

Спраўднаму скрыпачу не дай пасці — дай скрыпку ў рукі, так і тонежцы любяць «колішнія» песні, якія спявалі яшчэ іх оаоі і прабабкі, дзяды і прадзеды. І ніхто з іх не мог падумаць, што праславіцца іх родны Тонеж сваім народным хорам.

Яго ўдзельнікі называюць сябе гуртам. Іх так і аозывлі ў канцэртнай зале імя І. І. Чайкоўскага, калі ў Маскве праходзіў VII Міжнародны музычны кангрэс. Пасля пасляховага выступлення на ім народным хорам з Тонежа зацікавіліся фальклорысты.

Асабліва выдзялялася з гурту Ганна Вянгюра — лірык, натура ўражлівая, паэтычная, з багатай фантазіяй. Заспявае — і нібы расцвіце, а калі песня «абідлівая», то і слёзы заблішчаць на яе вачах.

Цяжкі лёс выпавіў Ганне. У 1941 годзе муж яе пайшоў на вайну, а яна засталася з малым дзецьмі на руках, старэйшаму з якіх было сем гадоў. Навесіўшы калыску на хвост і абвязаўшы дзіцяці горла ручніком, каб не крычалі і немцы не ўчулі, прабралася яна ў

спаленую фашыстамі родную вёску, каб разгэбці попел, назбіраць гарэлых кашаноў, бульбы і накарміць дзяцей.

Скончылася вайна. Не вярнуўся дамоў муж, і прышлося Ганне самой падымаць гаспадарку. І не горш, чым з песняй, спраўлялася яна з сякарай і плугам. Усяго не раскажаш, што выгавала ў сваім жыцці Ганна Вянгюра, усюго не выкладзеш. Яно ў яе душы, і вельмі цяжка бывае, калі прыходзяць успаміны аб вайнаўных гадах. А душа ў гэтай жанчыны вельмі ўражлівая, тонкая, пяшчотная, нібы сонечны прамень, таму і песні яе такія цёплыя. І вяселле не лічыцца за вяселле, калі не гукаць на ім ганніныя песні. Усе ў вёсцы так і гавораць «ганніныя», бо ніхто больш не ведае такіх, бо ніхто больш так іх не праспявае.

Якія яны, песні Ганны Вянгюры, адкуль яны? Можна тое збжжжа, што пасяялі яшчэ яе продкі, нашапала іх ёй, можа сняцца яны ёй праз стагоддзі, дык тады яе жыццё не хопіць, каб прысціць усе тэя песні, якія яна ведае.

Проста злілася гэтая жанчына з родным краем, а прасцей кажучы, — «бядя навучыла і песні спяваць, і лапці плесці».

Ціха, людзі, спявае Ганна, спявае сама Беларусь, працавітая, пяшчотная, мужна:

Праз лугі — разлогі,
Паміж рэчак звоніць
Пралягаі дарогі
Роднае старонні!

А. СЫС,
студэнт 2-га курса
гісторыка-філалагічнага
факультэта.

ЦЯЖКА знайсці праблему, якая б хваліявала такое шырокае кола людзей, незалежна ад прафесіі і ўзросту, як праблема аховы прыроды і акаляючага асяроддзя. Цяпер няма газеты або часопіса, у якіх бы пастаянна не пісалі аб праблемах аховы прыроды. Ім прысвечаны фільмы, радыё- і тэлеперадачы. Увага да гэтай праблемы тлумачыцца тым, што клопаты, аб ахове прыроды аб чалавеку. Менавіта таму, ахова прыроды стала дзяржаўнай палітыкай у нашай краіне. Ідэімі аховы прыроды прасякнутыя новая Канстытуцыя СССР, партыйныя і ўрадавыя дакументы.

Пасляховае вырашэнне праблем, звязаных з ахавай прыроды і акаляючага асяроддзя магчыма толькі пры шырокай прапагандзе ведаў аб ахове прыроды і прыродаахоўным выхаванні ўсяго насельніцтва, і перш за ўсё, падростаючага пакалення.

Для абмену вопытам работы ў гэтых напрамках нядаўна ў г. Віцебску праходзіла 1-я Рэспубліканская навукова-метадычная канферэнцыя «Праблемы прыродаахоўнай асветы ў сістэме народнай адукацыі».

Яе арганізатарамі з'яўляліся Міністэрства асветы Беларускай ССР, Віцебскі дзяржаўны педагагічны інстытут імя С. М. Кірава, аддзел народнай адукацыі Віцебскага аблвыканкома, Беларускае таварыства аховы прыроды, Віцебскі аласны Савет Беларускага таварыства аховы прыроды.

На канферэнцыю сабраліся выкладчыкі ВНУ БССР, настаўнікі сярэдніх школ, работнікі дзіцячых дашкольных устаноў, прадстаўнікі раённых і абласных аддзяленняў Беларускага таварыства аховы прыроды. На пленарных пасяджэннях і секцыйных было прадстаўлена звыш 60 дакладаў і паведамленняў. На канферэнцыі працавалі секцыі «Прыродаахоўная асвета ў дашкольных установах і малодшых класах агульна-

адукацыйных школ», «Прыродаахоўная асвета ў сярэдняй школе», «Прыродаахоўная асвета ў сярэдніх спецыяльных і вышэйшых педагагічных навукальных установах».

Лейтмывам большасці выступленняў праточала надзённая неабходнасць выпрацоўкі цэласнай сістэмы выхавання ле-

Ахоўваць прыроду — наш абавязак

нінскіх адносін да прыроды. Выказваліся думкі ахопліваць усе стадыі фарміравання асобы, пачынаючы з дашкольнага узросту ў сям'і, дзіцячых садах, а затым тэхнікумах, ВНУ і вытворчых калектывах.

Адна з важнейшых задач педагагаў — навучыць правільна паводзіць сябе на прыродзе, прывіць неабходнасць практычнага ўдзелу ў дзейнасці па захаванню прыроднага асяроддзя. Настаўнікамі школ вызначана пажаданне, каб вучоныя рэспублікі, выкладчыкі ВНУ дапамагалі ім канкрэтызаваць і мэтаанкіраваць формы прыродаахоўнай работы школьнікаў.

На канферэнцыю былі прадстаўлены даклады з розных арганізацый г. Гомеля, вобласці. Разнастайнай была тэматыка дакладаў выкладчыкаў біялагічнага факультэта нашага ўніверсітэта, якія прымалі ўдзел у рабоце канферэнцыі. Яна ахоплівала шырокае кола праблем, звязаных з выхаваннем правільных адносін да прыроды студэнтаў, школьнікаў і дашкольнікаў.

Даклады дацэнта Л. М. Сапегіна, В. І. Талкачова і Л. В.

Церлокевіч прысвечаліся прыродаахоўнаму выхаванню студэнтаў у час летніх паліяўных практык.

Вялікую цікавасць выклікала паведамленне прафесара В. П. Савіцкага ў сааўтарстве са студэнтамі біялагічнага факультэта «Дружына па ахове прыроды як форма прыродаахоўнага выхавання студэнтаў». Студэнцкая дружына існуе ў нашым універсітэце з 1972 года. Спачатку яна ахоплівала толькі студэнтаў біяфака, цяпер жа ў яе уваходзяць і студэнты геалагічнага факультэта. На сённяшні дзень у яе радах налічваецца 41 чалавек. Члены дружыны вядуць навукова-даследчую работу, прапагандуюць біялагічныя веда і ідэі аховы прыроды сярод школьнікаў горада, уносяць значны ўклад у ахову прыроды Гомельшчыны, праводзяць рэйды па барацьбе з паліўнічым і рыбным браканьерствам, з парушальнікамі лясога заканадаўства. Складаючы акты і працоколы на браканьеру, канфіскауючы ёлкі ў час перадавагодняй аперацыі «Ёлка» ў аматару лёгкай нажывы, студэнты выхоўваюць у сабе высокую грамадзянскую пачуцці.

Жыцьё водгук ва ўдзельніках канферэнцыі знайшло паведамленне В. Н. Кубанінай аб вопыце работы студэнтаў-біялагаў і супрацоўнікаў па вывучэнню становішча і шляхоў паліпшэння прыродаахоўнага выхавання школьнікаў у піянерскіх лагерах.

З дакладамі на канферэнцыі выступілі і аўтары гэтых радыёў.

На канферэнцыі адзначалася нездавальняючая работа па прыродаахоўнаму выхаванню маладзёжных саветаў рэспублікі аб ахове прыроды.

У рэкамендацыйных, прынятых на канферэнцыі, адзначаецца, што ўсю работу па прыродаахоўнай асвете падростаючага пакалення неабходна праводзіць у адпаведнасці з рашэннямі XXV з'езда КПСС, новай Канстытуцыі СССР, пастановамі ЦК КПСС, Вярхоўнага Савета і Савета Міністраў СССР, накіраваных на далейшае ўдасканалванне аховы прыроды і рацыянальнага выкарыстання прыродных рэсурсаў. Кафедры ВНУ павінны актывізаваць вывучэнне і распаўсюджванне перадавога вопыту работы дашкольных дзіцячых устаноў, школ і ВНУ; весці пошук новых эфектыўных форм прыродаахоўнай работы; шырэй прыцягваць студэнтаў і вучняў старшых класаў сярэдніх школ да выканання навуковых даследаванняў па праблемах аховы прыроды; актывізаваць удзел студэнтаў у рабоце дружынаў па ахове прыроды.

Л. МОЛАДАВА,
дацэнт,
А. ЦІХАНСкі,
старшы выкладчык
кафедры заалогіі
і дарвінізму.

ВЯСЁЛЫ ПЕРАПЫНАК

СЕСІЯ, СЕСІЯ, СЕСІЯ...

Наш невялічкі рэпартаж аб тых, хто вучыцца і не вучыцца, здае экзамены і з поспехам правальвае іх.

Мы праходзім па калідорах універсітэта. Налева — канспекты, направа канспекты, прама — кнігі. Студэнтаў не відаць.

Зойдзем у адну з аўдыторый. Дацэнт Фёдар Пятровіч пачаў расшчыраць дзеянні супраць «хвасціста» Пятрова. Вясёлы, бесцярмонны, тон субяседвання падкрэслівае, што Пятроў да экзамена не рыхтаваўся. Так, экзамен — гэта не хваліванні, а захапляючая гутарка для такога своеаслаблага студэнта. Дацэнт Фёдар Пятровіч не хоча развітвацца з Пятровым. «Да новай сустрэчы!» — гаворыць ён яму.

Выдатніца Зубрылава заўсёды добра падрыхтавана да экзаменаў. Яе не бянтэжаць на-

ват пытанні, над якімі трэба падумаць.

Мы ўзялі ў яе інтэрв'ю: — А калі адказа не было ў кнізе?

— Навошта такія пытанні? — пакрыўдзілася Зубрылава.

Фёдар Пятровіч з задавальненнем развітваецца з ёй. «Здавальняюча» — таксама добрая адзнака.

А вось і з'явіліся вясёлыя людзі ў поўным абмундараванні. Памясціць кіламетры шпартгалак пад піжакам — нялёгка справа. Нашаму дацэнту яшчэ раз хочацца ўбачыць перад сваімі вачыма «народных умельцаў».

Студэнт Ісайкін бліскача спісаў усё, што мог і чаго не мог. Фёдар Пятровіч высветліў гэта ў вочнай стаўцы з ім.

Мы пабывалі толькі на адным экзамене. А колькі іх яшчэ наперадзе!

АБ'ЯВА

Мяняю пасрэдных вяды і добрыя шпартгалкі на добрыя адзнакі.

КАРЫСНЫЯ ПАРАДЫ

Не выпрошвай дадатковы бал! Не варты ён таго. Абрадуйся білету, як лепшаму слэбу пасля пціцгадовай разлукі.

ТЛУМАЧЭННЕ

Што такое «добра» і што такое «дрэнна»? «Добра» — гэта чацвёрка, «дрэнна» мае два значэнні — «двойка» і «раноснае» — «хвосць».

Экзамен — гэта заўсёды свята, і апраўдана ты павінен па-святочнаму: гальштук, адпрасаваны кашоц, у кішнях акуратна складзена тое, што не ўмясцілася ў галаве.

Рэдактар Ул. БАЛОГА

МАРОЗ І СОНЦА — ДЗЕНЬ ЦУДОУНЫ...

Фота А. Карніенкі.

A3 50037.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, профкома і месцкома Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта (на беларускам мове). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржаўнага Савета Міністраў БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Наш адрас: вул. Кірава, 119, корпус № 2. П 4-8, т. 6-27-71. Фармат 600×420 мм. Тыраж 2000 экз.

Заказ 478.